

Geçenlerde Patrik Bartolomeos yurt dışında şikâyetlerini dile getirince devlet ricalinden sivil vatanperverlere birçok kimse ‘Türkler çarmıha germez’, ‘ne diyeceksen yurt dışında değil burada söyle’ türünde tepki gösterdi. Kedilere çok düşkün büyük annemizin kedilerin kuyruğunu çekiştirerek yaramazlık eden biz çocuklara ‘min ta stavronete ta gatia’ (yani, kedileri çarmıha germeyin) dediğini hatırladıkça ‘demek’ diyorum, ‘biz Rumlarız, çocuk yaştan başlayarak bu çarmıh işine koyulanlar!’ Her neyse, yazımın konusu başka. Ben bu olaydan gereken dersi çıkardım ve size – ve eşantiyon İstanbullu Rumlara - iyi Rum olma konusunda birkaç öğüt vermek istiyorum. Yazının başlığı ‘Rum kime, nasıl yararır?’ da olabilirdi. Listem şöyle:

- Akıllı bir Rum yurt dışında Türkiye konusunda konuşmaz. Şikâyete benzer lafları hiçbir yerde etmemesi tabi ki en akıllı tutumdur. Aslında ne kadar az konuşursa o kadar kârdadır. İdeali tam sükûttur. Sükût altındır. Buna haddini bilmek de denir.

- Bir Rum, azınlıklar veya insan haklarıyla ilgili bir şeyleri ille de yermek istiyorsa Yunanistan’ın Batı Trakya azınlığına uyguladığı politikayı ele alabilir; onların şikâyetlerini dile getirebilir.

- Özellikle Batı Trakya TÜRK azınlığı diye vurgu yapmalıdır. Yunan devletinin Türklerin milli kimliğini görmezlikten gelerek onlara ‘Müslüman’ dediğini müstehzi bir biçimde tekrarlamasında yarar vardır. İstanbullu Rumların kendilerine ‘Yunan’ diyemediklerini, bu ismi taşıyan dernek vb. kurmalarının söz konusu bile edilmediğini tabi ki hatırlatmamalı.

- Çifte standart yaratıcı ve (bizim için) yararlı biçimde kullanılmalı: Karşı tarafa ilkelere bağlılığı şart koşmalı, ama ‘bizim’ yaptıklarımıza anlayış gösterilmesi istenmelidir.

- ‘Akıllı ol!’ tavsiyesinin başka bir alanı tarihtir. Türkler buralara geldiklerinden beri bize hep iyi davrandılar, hepimizi asimile etmediler, yaşamamıza izin verdiler, çok hoşgörülü davrandılar biçiminde sözler söylenmelidir. Tersinden de, biz nankör Rumlar, Türklere ihanet ettik denmesinde yalnız yarar vardır.

- Rumlar ve Yunanlılar ne kadar kötülenir, Türkler ne kadar yüceltilirse Rumlar ile Türkler arasında görüş birliği ve uyum da bir o kadar sağlanır. ‘Türkler olmasaydı (Batı’da) Rum kalmazdı’ söylemi çok tatmin edicidir, yararlıdır, yapıcıdır, teskin edicidir. Huzurun sırrı bu tür

hoşa giden söylemlerdedir.

- Rumlar tarihlerini tek yönlü ve egosantrik/etnosantrik açıdan ele almamaları gerekir. Zorunlu göç, zorunlu mübadele, yirmi kura askerlik, Varlık Vergisi, 6/7 Eylül olayları, 1964 ihraçları, 'vatandaş Türkçe konuş' kampanyaları, vakıflarının yağmalanması gibi münferit bir iki olayın hatırlatılması tabi ki rahatsız edici olduğundan bunlar ulu orta konuşulmamalı, hatta bunların iması bile edilmemeli.

- Son yıllarda bazı Türk aydınlarının bu tür tatsız geçmişi gündeme getirdikleri gözleniyor. Bu 'sözde Türklerin' yabancı güçlerle (AB, Soros gibi) işbirliği içinde oldukları konusunda kuşkular bulunduğu için akıllı olan Rumların bu kimselerden uzak durmalarında yarar vardır.

- Türk devletine karşı Rumların derinden hissettikleri minnet ve şükran duyguları her fırsatta dile getirilmeli. Tabi Yunan toplumunun ne denli kötü olduğu, Yunanistan'a yerleşen Rumlara ne kadar yakışıksız ve hele ne kadar önyargılı davrandığı da sürekli tekrarlanmalıdır. Rumların Atinalara sığındıklarına nasıl bin pişman oldukları, yeniden Türkiye'ye gelip yaşadıklarını bir daha yaşamak için nasıl can attıkları anlatılmalıdır.

- Rumlar inkârcı tutumlarına son verip, Megalo İdea doğrultusunda İstanbul'da Bizans İmparatorluğunu kurmak üzere olduklarını itiraf etmelidirler. Sonra da samimi pişmanlıklarını beyan eğleyerek bu düşüncelerinden dolayı af dilemelidirler. Yunan'ın her davranışından sorumlu olan Rumlar bunu yapmadıkça, yediden yetmiş, rahat yüzü görmeyeceklerini anlamalıdır.

- Rumların yüzyıllardan beri İstanbul'da yaşadıklarını söylemelerinin onlara bir yararı olamaz. Devirler değişmiştir; herkes evine gitmelidir. Misafir ise umduğunu değil bulduyuyla yetinmelidir. Bu doğruların ışığında mütevazı olmalı, kafa tutmamalı, olmadık taleplerde bulunmamalı, yok insan hakları, yok çok kültürlülük gibi AB kaynaklı demagojiyi bir yana bırakmalı, bulutlarda seyretmemeli, ayakları yere basmalıdır.

- Ve hele Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi gibi yabancı güçlere sırtlarını dayayıp bu toplumu tahrik etmemelidirler.

- Rumlar bugünle ilgili şikâyetleri dile getirmenin anlamsızlığını da anlamalıdır. En başta her sorun zamanla halledilecektir. Önümüzde sonsuz vakit vardır. Sabır her derde devadır. Sürekli (örneğin, memur olamıyoruz, Halki-malki, Kafes-mafes diyerek) sitem eden bir azınlık çok rahatsız edicidir. Ülkede kanunlar vardır, hele bir Anayasa, bir de Anayasa Mahkemesi vardır ki, akan sular durur. Bu durumda mırın-kırın eden bir Rum'a tahammül, tarihin derinliklerinden gelen hoşgörün sınırlarını da zorlar. Zaten şikâyet ederek bir şey kazanamadıklarını pratik de ispat etmiştir.

- Rumlar, konumlarını beğenmeyip şikâyet ettikçe ülkenin itibarını ve vatandaşların kendilerine dönük imajlarını bozduklarını artık anlamalıdır. Çoğunluk farklı bir azınlık istiyor: sevecen, neşeli, mutlu – en azından mutlu olduğunu söyleyen – çocuklarının milli şiir yarışmalarında birincilik elde eden, Türkçeyi ana dili gibi konuşan, her durumda 'vatan sağ olsun' diyen, iyi rakı sofrası düzen, rebetiko çalıp etrafı eğlendiren, Beyoğlu'na kozmopolit hava verip şenlendiren bir azınlık istiyor.

- Rumlar bazı ırkçı vatandaşlarımızın hissiyatını göz önüne alarak ikide birde 'biz Türkiye Cumhuriyeti vatandaşıyız', diye ısrar etmemeleri gerekir. Öyle iseler bile bunu tekrarlamaları şart değil ki! 'Türküm doğruyum...' antları formaliteydi.

- Parayı da ölçülü kazanmalı. Zengin bir azınlık üyesi bütün Rumların sömürücü oldukları görüşünü pekiştirir. Türkiye'de 'yabancı' servetin müsaderesinden yana olan ama ırkçılıktan uzak da olduğuna inanan hassas 'sol' bir geleneğin varlığı göz önüne alınmalıdır.

- 'Sizi çok seviyoruz' diyen çoğunluğu Rumlar da çok sevmelidir. Yoksa kaderlerine müstahaktırlar.

- Bu konuda en duygusal konuşmayı emekli diplomat bir politikacı yaptı. (Adını vermiyorum çünkü Rumlar kişisel çatışmalardan kaçınmalıdır!) Bir televizyon programında 'Rumlar bizim vatandaşlarımızdır; onların sıkıntıları bizim de derdimizdir; onlar sorun yaşarken benim içim kan ağlar' mealinde duygusal bir giriş yaptı. Ve sonra 'ama' dedi ve karşılıklılık ilkesi ışığında Batı Trakya Türklerinin sıkıntılarını bir bir saydı. İşte Rumlar bu mantığın mantığını anlarsa, gerçekçi olup olmadık istekleri olmazsa ve hele konumlarını (dengeleri sağlayan rehinelere olduklarını) idrak ederse rahat da ederler. İşte, iyi Rum böyle olunur.

*

**Aman dikkat! Bu yazı ironiktir. İroniyi tanımayanları yanıltabilir.* (HM)